

novan »agrarni svet« (za poljedelstvo), ki bi se imel v naši deželi uvesti, so med drugimi tudi »Ptujski kričarji« preprečili, ker bi pri njem na Spodnjem Štajarskem tu in tam Slovenci dobili večino. Gledalo se je od strani nemške večine le edino na narodnost, ne pa na to, ali to koristi poljedelcu ali ne. — Naši liberalni Slovenci nam želijo vzeti vero, nemški konservativci narodnost, nemški liberalci pa oboje, zato smo zopet utrjeni v tem prepričanju, da je za nas Slovence edino rešenje v tem, ako se držimo gesla, in tirjamo tudi od naših poslancev, da po njem ravnaajo: »Vse za vero, dom in cesarja«. Gospod poslanec nas je končno opomnil, naj se ne ustrašimo, temuč vsak naj vstrajno dela po svojih močeh in razmerah za naše, nam tako drage svetinje. Zborniki so izrekli navdušeno gospodu govorniku zahvalo za dosedanje delovanje, za govor in zaupanje. Naj še bode omenjeno gostov iz Sv. Bolfenka, Vurberga, izlasti čitalničarjev iz bližnjega Ptuja. Gospodi učitelji iz okolice, nekateri tudi iz dalje, so nam napravili s petjem prav vesele trenutke.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nj. veličanstvi cesar in cesarica sta se vrnila z Gödöllő na Dunaj ter ostane ondi svetla cesarica, dokler se ne poda na otok Krk, kjer ostane brž čez zimo. — Državni zbor se snide dne 5. novembra in dobi najprej drž. proračun za leto 1893, potem pa še postavo o živilih v svoje posvetovanje. — Na Dunaji je nek brodar umrl za kolero, troje ljudij pa je bolnih za jako samljivo boleznijo, podobno kolero.

Štajarsko. Da je društvo »Südmark« bolj nemško, kakor avstrijsko, vidi se iz tega, da ima ude celo v Berolinu. V novem času se njih število množi in nam se zdi to čudno, saj po društveni postavi more postati ud društvu, ki ima svoj dom na avstrijskih tleh, le avstrijski podanik, kako sme torej »Südmark« imeti ude doli iz »rajha«? — Dež. poslanec za Lipnico Morre še ni povolji baron Hein na čelu dež. vlade na Kranjskem, po njegovih mislih je baron Hein še prekrotak Nemec. To pa to!

Koroško. Občina Bistrica pri Pliberku je vpeljala slov. uradovanje, toda dež. odbor jej je ukazal, naj mu dopisuje nemški. Vrla občina pa se mu ni udala in vsled tega je prišla cela stvar pred drž. sodnijo na Dunaji. Jutri bode razsodba in upamo, da ugodno za občino. — V Kotmari vasi ima tamošnja podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo, dne 30. oktobra svoje letno zborovanje in se pričakuje obila vdeležba.

Kranjsko. Dosedanji deželni predsednik baron Winkler žanj sedaj, ko odhaja, obilne ovacije od strani slov. društev, pa tudi županstev. Škoda, da so ga poprej nekateri »mladi« spravljali v zadrege, ko za to ni bilo že le tolike sile, pač pa jako ljubo Nemcem domačim, še bolj pa tem v Gradci in na Dunaji. Po toči je prepozno zvoniti! — Pritožbe, da se tudi na Kranjskem pri e. kr. poštah ne meri slov. jezik in pa nemški enako, so še prej ko slej na raznih krajih in ne brez pravice.

Primorsko. Mestni zastop v Gorici je dovolil 30.000 fl. za novo deklško šolo, se ve, da laško, ali isti zastop se brani na vse kriptje plačila za slov. ljudsko šolo, katere je velika potreba pa Bog zna, kedaj da se postavi. — Cestni zastop v Tolminu, blizo to, kar so pri nas okr. zastopi, je vlada razpustila, ker neki ne gospodari dobro, najbrž pa iz drugih uzrokov.

Tržaško. Na Opčinah pri Trstu so nameravali ustanoviti društvo za zavarovanje živine, toda vlada na Dunaji jim pravil ni potrdila. Zakaj ne? To sam Bog vedi, saj so enaka društva že na Češkem in Tirolskem!

Hrvaško. Sabor ali deželni zbor v Zagrebu snide v teku prvega teden v meseci novembra. Predsednik Hrvat je dobil za to že potrebna naročila od bana Khuen-Héderváryja. Kakor je sedanji sabor, bilo bi pa brž bolje, da bi ga ne bilo, saj se klanja v vsem banu in ogerski vladi.

Ogersko. Skrajna levica v državen zboru, Ugro-nova stranka se je uprla slovesnemu odkritju spomenika honvedov v Budimpešti in kar je čudno, ona je v drž. zboru zmagala, da-si je le manjšina. — Da je ministerstvo Szápáry blizo na tem, da vzame slovo, zatrjuje se v ogerskih listih čedalje bolj za gotovo, na drugi strani pa pravi vlada, da nima uzroka odstopiti, ker je ministerstvo v glavnih rečeh edino.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. imajo 50letnico svoje škofovske časti prihodnje leto, dne 19. februarija. Po vsem katoliškem svetu se delajo za-njo priprave, a sv. oče ne želijo hrupa, pač pa vstrajne molitve, naj se sovražniki sv. cerkve poboljšajo, na korist sebi in sv. cerkvi!

Italijansko. Ministerstvo kralja Umberta želi, naj se razglasi pogoji, na katerih sloni tripelalijanca t. j. zveza Avstrije, Nemčije in Italije, ali avstrijska in nemška država se ustavljata razglasenju, ker ti bilo na škodo zvezi in torej tudi miru in vendar obstoji zveza ravno zavoljo miru. — Poslanik na Dunaji se je podal v Rim, da pouči vladu, kaka avstrijska vlada tolmači znano opombo gledé na vino v trgovinski pogodbi z avstrijsko vladu. Naj jo le pouči, pa takó, da bode za naše vino dobro!

Francosko. Sedanje ministerstvo je zmagalo v drž. zboru v toliko, da je voljen za podpredsednika mož, ki prisega na modrost sedanje vlade. Več pa menda ta zmaga ne pomeni! — Delavci v Carmauxu so začeli zopet svoje delo v rudnikih, ker se je minister Loubet postavil na njih stran in tako dobijo, ali imajo vsaj upanje na večje plačilo.

Nemško. Nova vojaška postava je taka, da se sklíče lahko h kratí do 4.400.000 vojakov, če je treba, pod orožje in vedno jih stoji do 420.000 v orožji. To je ogromno število, pa tudi stroški bodo veliki, večji morajo biti, kakor jih zmore država. In to vse zavoljo miru ali bolje, zavoljo strahu pred Francozi! — Avstrijski poslanik, grof Szechenyi stopi v pokoj in na njegovo mesto pride dosedanji minister Szögenyi. Oba sta Madjara in sploh se silijo sedaj v imenitne, bogate službe Madjari.

Rusko. V večjih ruskih listih se piše, da ni nobene potrebe, naj ste si Avstrija in Rusija sovražni, pač pa se lahko sprijaznite, ako avstrijska vlada hoče. Dobro, toda kaj naj stori avstrijska vlada, da bode ruski prav? Odgovora na to vprašanje pa nima noben list in tudi mi ga ne vemo. — Prestolonaslednik Konstantin se je podal k svojemu tastu, grškemu kralju v Atenah.

Srbsko. Skupščina se snide dne 3. novembra, ali volit še nima tretjega »vladarja«, kakor bi ji bilo povolji, kajti »vladarja« Ristić in njegov tovariš nimata zaupanja do skupščine in zato še odlagata volitev, morebiti na »nikoljevo«.

Tursko. Sultanu še ruski poslanik Nelidov vedno dela sitnobe ter ga sili, naj privoli, da smejo ruske ladije prosto po Črnem morji voziti, ne da jih turski vo-jaki preiskujejo ter stikajo po orožji. Tega namreč do-

slej ne smejo voziti. Sultan se trdo drži in noče privoliti, najbrž ga ščuje v to angleska vlada.

Afrika. Tista zmaga, ki jo je francoska vojska dobila zoper Dahomejce, ni bila že le tako slavna in priznava še celó vlada sama, da ima ondi premalo vojakov. Zato jih je poslala sedaj pa 500 ali ka-li, Bog zna, da to ni veliko in težko, če jih bode dovolje za končno zmago.

Amerika. V Chicagu praznuje se jako slovesno Columbova 400letnica. — Po južni Ameriki se množijo ustaje in pri vseh so višji generali najhujši ter so tako vže po vseh republikah ravno generali za predsednika. Ni pa dobro, kjer rožlja vojaška sablja.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovnih dežel.

Píše F. S. Šegula.

(Dalje.)

XV. Jeruzalem.

Sredi mesta, ravno nasproti III. postaji sv. križeva pota, stoji velikansko poslopje, največe med vsemi, raz njega pa plapolá mogočna avstrijska zastava, to je avstrijski romarski hram, kjer se vsaki romar 14 dnij brezplačno na stan vzeme in pogosti. Tu sem nas pelje iz cerkve božjega groba ljubeznivi rektor in gostoljubno sprejme. Da-si nameravam ostati v Jeruzalemu tri tjedne, vendar bo treba hiteti, če si hočem vse znamenitosti v mestu in okolici pogledati, se jih zavžiti.

Popoldan 12. aprila obiskal sem najprej Oljsko goro. Znamenitosti so: grob Marijin, podzemeljska duplja, kjer je Jezus krvavo pot potil, vrt Getsemani, kapele vnebohojenja, kapela sv. vere (tu so po starem sporočilu se sesli apostoli prej, ko so se podali po širnem svetu, ter zložili 12 členov vere) ter samostan sv. očenaša. Po hodniku gledaš tu na zidu velike kamenene plošče, vsaka pa ima zapisan očenaš v drugem jeziku. Tako beremo Gospodovo molitvo tu v 33 jezikih in sicer (od vhoda na pravo začens) v turškem, nemškem, ruskem, danskem, hrvatskem, norveškem, grškem, sirskem, kaldejskem, latinskem, poljskem, španjskem, portugiskem, georgijskem, italijanskem, francoskem, samaritanskem, švedskem, bretonskem, tibetanskem, flamandskem, tartarskem, sanskritskem, kineskem, etijopijskem, koptiskem, hindustanskem, kurdijskem, hebrejskem, armenskem in arabskem, le slovenskih besedij sem iskal ali iskal zastoj.

Petek pred cvetno nedeljo je in turški praznik, kakor pri nas nedelja. Ta dan pa se začenjajo v Jeruzalemu za Turke posebni prazniki, ki trajajo osem dnij do velikega petka, prazniki preroka Mojzesa. Daleč tam zunaj na visoki skali ob mrtvem morji so razvaline starokrščanskega samostana, Turki pa verujejo, da je tam umrl in pokopan Mojzes. Tu sem pridno romajo mohamedanci in moram reči, kolikor sem imel priložnosti ta čas opazovati, da mohamedanci še rajši hodijo na božja pota, kakor naši verni Slovenci, kako bi tudi ne, saj v domači vasi nimajo mohamedanci lepih cerkvic, kakor mi! Vrt Getsemani, obdan z mogočnim zidom, leži tik ceste, po kateri ima popoldan iti velikanska procesija. Podal sem se popoldan tedaj zopet na vznožje Oljske gore. Brat frančiškan, ki noč in dan čuva vrt Getsemani, nam prijazno pusti vstopiti, ali zid ob cesti je bil že prenapolnjen ljudi. Zlezel sem tedaj prav, ka-

kor svoje dni Cahej, na velikansko oljino drevo, ki je baje že stalo tu za časov Kristusovih, ter sem iz gostega vejevja mirno gledal doli na cesto. Procesija se začne. Prvi so trume nam že iz Egipta znanih drvišev. Kako kričijo, tulijo, skačejo, sikajo »mahmud«, plešejo, ritanski hodijo — strašen začetek! Posebni »svetniki« med drviši čisto sami mirno stopajo, s staro helebardo v roki a s tisočkrat zakrpanimi plašči; ljudstvo se jih pa spošljivo ogiba. Sedaj privrejo pojedine bande turških muzikantov z bobni, trompetami itd., ljudstva se kar tere okoli njih. Nad 300 bander, rdečih, zelenih, črnih sem že do sedaj naštel. Nam nasproti, onstran potoka Cedrona, so Štefanska mestna vrata Jeruzalemska. Mogočni kanonski strel zagromi in skozi ona mestna vrata prikaže se zeleno bandero preroka (Mohameda). Pod vrtom Getsemani pa gledam turške vojake pešce, vojaško godbo, ki prav dobro svira; ti vojaki imajo posebno nalogo spremljati dragoceni dar, ki se nese v svetišče Mojzesovo. Vojaški trobentarji pridirjajo. Zeleno bandero, neki 1200 let stara capa, se prikaže. Nosi jo sam mufti, najvišji cerkveni poglavar turški. Za banderom pridejo turški konjeniki, raztrgana bandera raznih turških regimentov, na krasnih arabskih konjičih jezdijo turški oficirji, dostojanstveniki, paša in višji sodnik, spremljana od svojih uradnikov. Za njimi sipa se brezbrojna množica vpijočega ljudstva. To je Turška romarska procesija! Do tje, kjer se cesta zavije za Oljsko goro, spremljali so romarje, potem se pa vse vrne z divjim krikom, pevanjem, muziciranjem, da je strašno. To imenujejo Turki »nori tleden«. Tako bo trajalo do našega velikega petka.

Toda pustimo te turške slavnosti! Petek popoldan je 3. ura, 9. ura po štetju Jutrovnem, in z mogočnim glasom doni od cerkve Božjega groba veliki zvon, ki oznanja uro smrti Sina božjega. Hvala Ti, veliki Bog, da mi je dan »9. uro« tukaj slišati in odmoliti!

Protí večeru obiskal sem še stare jude, ki se vsaki petek zbirajo ob zidovju starega tempeljna in britko jokajo radi zgubljene slave.

Dne 14. in 15. in 16. aprila obiskal sem mesto Jeriho, kopal se v mrtvem morji in sveti reki Jordanu, maševal tam, kjer je krščeval sv. Janez Krstnik, pil iz studenca Elizejevega, odkoder sem si za spomin vzel sodomska jabelka, ter splezal na pusto goro Quarantana, kjer se je naš Odrešenik postil 40 dnij in nočij. Sodomska jabelka rastejo na bodečem trnju, cvetejo modro, so najprej zelena, potem lepa modra, a čisto dozorele sive barve. Ako tako zrelo »jabelko« v roko vzameš, razprši se, a na dlani ostane le malo prahu, pepelju podobnega. (Dalje prih.)

Smešnica. Ubogi bolnik pride k zdravniku, ki je blagorsčno siromake zastoj zdravil. Zdravnik napravi zdravilo in mu je da, rekoč: »Tu imate vsako uro vzemite kavino žlico polno!« — »Dragi gospod zdravnik«, reče bolnik, »prosim lepo, da mi se uro in kavino žlico date, ker teh tudi nimam.«

Razne stvari.

(Mil. knezoškof) so obiskali dnes v jutru kn. šk. dijaško semenišče; služili so sv. mašo ter potem semeniščanom v prijaznem nagovoru priporočali, naj skrbijo za čednosti sv. čistosti, marljivosti in pokorščine — najlepší kinč slov. in kršč. dijaka.

(Domovinska slavnost.) Letos, dne 12. maja je preteklo 700 let, kar je naša štajarska dežela v zvezi